

**Wytyczne dotyczące przygotowania pracy dyplomowej
w Instytucie Ekonomii i Finansów KUL
Zestawienie dobrych praktyk**

Przygotowanie pracy dyplomowej w zakresie ekonomii – zarówno w ramach studiów kierunkowych I (licencjacka) jak też II stopnia (magisterska) – jest procesem wieńczącym właściwy etap kształcenia, tak na poziomie podsumowania indywidualnego rozwoju w zakresie kompetencji praktycznych i potencjału teoretycznego, jak też weryfikacji dojrzałości metodologicznej charakteryzującej badawcze zaangażowanie Dyplomanta. Jej potwierdzeniem jest spełnienie założeń formalnych, które składają się na standardy akademickie upublicznionej pracy dyplomowej. W warstwie językowej są one podkreślane zwłaszcza unikaniem sformułowań potocznych. Na poziomie koncepcyjnym – sprowadzają się do sformułowania jednoznacznego celu, powiązanego logicznie z tezami, których prawdziwość Dyplomant podejmuje się udowodnić. W aspekcie merytorycznym – dotyczą adekwatności (z punktu widzenia celu) i poprawności stosowanych w pracy metod i technik badawczo-analitycznych, w powiązaniu z interpretacją końcowych rezultatów.

1. Praca dyplomowa przygotowywana jest pod kierunkiem Promotora, w ramach seminarium dyplomowego wyznaczającego ramy obszarowe poruszanej tematyki badawczej. Dlatego zakłada się, iż temat przygotowywanej na danym seminarium pracy, jest zgodny z jego charakterystyką obszarową.
2. Każda praca dyplomowa jest przygotowywana samodzielnie, z zachowaniem gwarancji dla praw autorskich do treści wykorzystywanych w pracy odtwórczo.
3. Prace dyplomowe mają charakter naukowy, a podstawą dla wyodrębnienia wśród nich prac licencjackich oraz magisterskich jest temat pracy, zakres przedmiotowy oraz stosowane metody i techniki analityczne.

Stosowane w pracach techniki i metody są zależne od typu przygotowywanej pracy. Bez odniesień do szczegółowych klasyfikacji można je sprowadzić do dwóch:

- (1) prac opisowych, dla których odniesieniem są dostępne materiały, a Dyplomant zadania koncentruje na autorskim ich przedstawieniu prowadzonym pod rygorem obiektywnej krytyki, oraz
 - (2) prac badawczych, które opierają się na opracowaniu wyników własnych badań, prowadzonych pod rygorem metodologicznym charakterystycznym dla stosowanych technik oraz metod badawczych i analitycznych właściwych celom stawianym w pracy.
4. Praca licencjacka porusza tematy węższe zakresowo, które nie są determinowane koniecznością wykorzystania technik i metod analitycznych, przy czym nie wyklucza się sytuacji, kiedy nawet praca licencjacka będzie miała charakter badawczy. Realizacja celów przyjętych w pracy wymaga studiów literaturowych (książki i artykuły naukowe) obejmujących co najmniej 15 pozycji, z zastrzeżeniem, iż cele są możliwe do realizacji w pracy o objętości co najmniej 50 standaryzowanych stron A4.
 5. Praca magisterska obejmuje tematy wymagające pogłębionych studiów literaturowych (książki i artykuły naukowe), obejmujących zarówno fachową literaturę przedmiotową, jak też metodologiczną, w zakresie wyznaczonym stosowanymi w pracy metodami

i technikami badawczymi oraz analitycznymi (co najmniej 40 pozycji, w tym co najmniej 5 obcojęzycznych). Realizacja celów pracy magisterskiej wymaga pracy o objętości co najmniej 70 standaryzowanych stron A4.

6. Praca ma potwierdzać umiejętności analityczne / badawcze dyplomanta, na poziomie właściwym dla stopnia studiów kierunkowych – dotyczy to zwłaszcza:
 - prowadzenia tematycznych studiów literaturowych (kwerenda literatury przedmiotu);
 - poprawności w odniesieniu do wyznaczenia zakresu oraz sformułowania celu pracy;
 - rozwiązywania badawczych i analitycznych problemów, pod rygorem metodologicznym właściwym dla wykorzystywanych technik i metod;
 - zasadności i poprawności logicznej wnioskowania;
 - krytycznego podejścia do uzyskanych wyników;
 - interpretacji uzyskanych rezultatów w szerszym kontekście analitycznym.
7. Każda praca dyplomowa powinna zawierać następujące, jednoznacznie wyróżnione składowe:
 - stronę tytułową;
 - spis treści;
 - wstęp, ostatecznie precyzujący podjęty temat;
 - rozdziały główne, dzielone na podrozdziały i – ewentualnie – punkty;
 - zakończenie;
 - bibliografię;
 - spisy: rysunków, tabel, wykresów itp.;
 - ewentualne uzupełnienia (indeksy, spisy załączników itp.).

Powyższe zestawienie w przypadku pracy magisterskiej powinno być uzupełnione dodatkowo o streszczenie pracy magisterskiej w nowożytnym języku obcym, którego Student znajomość rozwijał w trakcie lektoratów. Streszczenie jest zamieszczane łącznie z pracą magisterską na e-KUL oraz przedstawiane jako element obowiązkowy podczas obrony pracy magisterskiej.

Faktyczna realizacja założeń dotyczących struktury prac dyplomowych uwzględnia specyfikę wspomnianych wyżej typów prac, dostosowując do nich np. zakres *Wstępu* oraz *Zakończenia* – składowe powinny zachowywać właściwe proporcje objętości stron, w relacji do całości pracy.

Ponadto składowe podlegają formalnemu doprecyzowaniu, definiowanemu aktualnie obowiązującymi założeniami redakcyjnymi oraz edytorskimi pracy – dotyczy to również zasad sporządzania przypisów i bibliografii.

8. Temat pracy powinien:
 - precyzyjnie określać przedmiot i zakres pracy;
 - realnie – zarówno z punktu widzenia przedmiotu dociekań jak też rzeczywistego potencjału indywidualnych kompetencji Dyplomanta – kierunkować cele pracy;
 - spełniać formalne warunki językowej poprawności (tak w wymiarze stylistycznym, jak też ortograficznym);
 - uwzględniać potrzebę jednoznaczności wykorzystanych sformułowań i zwięzłości wypowiedzi końcowej.

9. *Wstęp* oraz *Zakończenie* pracy, przygotowywane są wieloetapowo – ostateczna redakcja przeprowadzona jest w ramach podsumowania procesu przygotowywania pracy dyplomowej, z gwarancją spójności w ramach całości pracy.
10. Najbardziej ogólnym zadaniem *Wstępu* jest charakterystyka przedmiotowa pracy, zawierająca co najmniej:
 - wprowadzenie do poruszanej problematyki (aktualność, waga problemu);
 - dookreślenie tematu pracy (zakres podmiotowy, przedmiotowy i czasowy)
 - zakładane cele pracy, uzupełnione ewentualnie o pytania badawcze, porządkujące analityczne zaangażowanie Dyplomanta;
 - omówienie struktury pracy;
 - wskazanie wykorzystanych metod badawczych i form prezentacji uzyskanych wyników;
 - ogólną charakterystykę źródeł, w oparciu o które praca została napisana.
11. W *Zakończeniu* należy się odnieść do celów pracy i pytań badawczych sformułowanych we *Wstępie*. Powinno ono zawierać również syntetyczne wnioski wynikające z przeprowadzonych analiz i badań.
12. Część główna pracy dyplomowej fragmentaryzowana jest rozdziałami (co najmniej trzema), które mogą zawierać wyodrębnione hierarchicznie składowe (podrozdziały, punkty wielu poziomów), co do zasady potwierdzające spójność z tym, co je poprzedza. W aspekcie formalnym – objętość rozdziałów powinna być zbliżona do siebie, potwierdzając poprawność założeń definiujących strukturę pracy.

Aktualnie obowiązujące *Zasady dyplomowania na Wydziale Nauk Społecznych KUL* precyzują kwestie zatwierdzania tytułów prac dyplomowych, powoływania Promotora pracy oraz recenzowania prac dyplomowych. Wspomniane *Zasady* definiują również procedury egzaminu dyplomowego.

Po zakończeniu procesu dyplomowania, zgodnie z warunkami i w ramach organizacyjnych przyjętych w *Zasadach dyplomowania na Wydziale Nauk Społecznych KUL*, przeprowadzana jest corocznie merytoryczna i formalna ocena losowo wybranych prac dyplomowych.